

Het land waar alles kan

sprookjes uit het Plastic Tijdperk

Colofon

ISBN: 978 90 8954 911 2

1e druk 2016

© 2016 Wim Meyles

Uitgeverij Elikser

Ossekop 4

Postbus 2532

8901 AALeeuwarden

Telefoon: 058-2894857

www.elikser.nl

Omslag ontwerp: Wim Meyles

Vormgeving binnenwerk: Evelien Veenstra

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op enige wijze dan ook, zonder voorafgaand schriftelijke toestemming van de auteur en de uitgeverij.

This book may not be reproduced by print, photoprint, microfilm or any other means, without written permission from the author and the publisher.

Het land waar alles kan

sprookjes uit het Plastic Tijdperk

Wim Meyles

Inhoud

De schepping van Nederland	7
Het Plastic Tijdperk	10
De arme timmerman	14
De speculaasbakker	17
Selfie	20
Teambuilding	24
Wat heet misdaad	34
De verdwijning van Oene Hobbema	38
De vloed	46
Het luchtkasteel	53
Het gelukkige bestaan van Jos Numan	56
Egoland	63
De marskramer	67
Bureau Schuldhulp	72
De held van Luttelgeest	76
Koningsdag	82
De kinderlokker	84
De nieuwe Nederlander	88
De onzichtbare man	92
Het land waar alles kan	95
De snelheidsbegrenzer	98
De taalman	101
De vogelverschrikker	105
De wandeltocht	108
Domorië	112
Een hondenleven	115
Roodkapje	119

Hans en Grietje	123
Heemwei	127
Het belprobleem	130
Het paradijs	133
Het doedeltje	135
Het Potlood van Deventer	139
Iets	142
Pinland	146
Kiddo King	148

De schepping van Nederland

Toen Wilhelmus in het lage land was aangekomen, keek hij bedenkelijk om zich heen. Hij zag modder, zand en water. Voordat mensen hier gerieflijk konden wonen, viel er nog heel wat te scheppen. De zee zag er vijandig uit en dreigde het land te overspoelen.

Hij ging meteen aan de slag. Hij schepte en schepte en schepte ... totdat hij van noord tot zuid een dijk had opgeworpen. Hij leunde tevreden op zijn spa en zag dat het goed was. Het was ochtend geweest en het was avond geweest: de eerste dag.

De volgende dag was hij al vroeg op.

“Zo,” zei hij, “nu kan het echte schepwerk beginnen. Ik schat dat ik een weekje nodig heb. Een dak boven hun hoofd, dat is het eerste dat de mensen hier nodig hebben.”

Hij schiep huizen van hout en steen, met ramen en deuren en kunststof kozijnen, zodat de mensen die nooit hoefden te schilderen. Met ruime kamers om te wonen en te slapen, en keukens met kookeilanden, waarop je de lekkerste gerechten kon bereiden.

Toen hij klaar was, zag hij dat het goed was. Het was ochtend geweest en het was avond geweest: de tweede dag.

De volgende dag schiep hij de auto.

“Iedereen moet snel zijn werk kunnen bereiken”,

zei hij. “En op zondag zijn familie bezoeken, of naar het strand.”

Daarom schiep hij snelle wagens met verwarming tegen de kou en airco tegen de warmte. En hij schiep wegen waarop je gemakkelijk honderd-dertig kilometer per uur kon rijden.

Toen hij klaar was, zag hij dat het goed was. Het was ochtend geweest en het was avond geweest: de derde dag.

De volgende dag schiep hij de breedbeeld-tv.

“Na het werk moet het volk zich kunnen ontspannen”, zei hij. “En als ze geen werk hebben, de hele dag. Amusement van vroeg tot laat.”

Hij bedacht programma’s die de mensen leuk zouden vinden. Voetbal, quiz en songfestival. *Voice of Holland* en *Boer zoekt vrouw*.

Toen hij klaar was, zag hij dat het goed was. Het was ochtend geweest en het was avond geweest: de vierde dag.

De volgende dag vond hij dat er nog wel wat comfort bij kon, vooral voor de ouderen van dagen.

Daarom schiep hij de relaxfauteuil. Hij zette er nog een salontafel naast, zodat bier en chips binnen handbereik waren.

Toen hij klaar was, zag hij dat het goed was. Het was ochtend geweest en het was avond geweest: de vijfde dag.

Op de zesde dag besefte Wilhelmus dat hij nog wel wat extra’s kon doen, voor hij op de zevende

dag ging genieten van zijn rust. Hij vroeg zich af of hij nog iets was vergeten.

“Volgens mij hebben ze alles wat hun hart begeert”, zei hij. “Maar je weet het nooit.”

Hij begaf zich onder de mensen en vroeg of ze tevreden waren.

Massaal schudden ze hun hoofd.

“Maar ... wat ontbreekt er dan nog aan?”, vroeg Wilhelmus. “Ik heb jullie ruime huizen gegeven met prachtig aangelegde tuinen, zodat jullie niet te dicht op elkaar wonen. Grote woonkamers met veel licht en alle mogelijke luxe. Keukens met de nieuwste snufjes. Slaapkamers met brede bedden die je met een schakelaar in alle mogelijke standen kunt zetten.”

“Wat we missen,” zei een van de Hollanders, “is de mogelijkheid om in het halfdonker lekker krap op elkaar te zitten, op harde, rechte stoelen, aan een klein tafeltje waaraan je met plastic borden en bestek knus je broodje kaas kunt eten. En met bedden waarin je niet languit kunt liggen. En een draagbaar tv’tje waar je met je neus bovenop moet zitten om te zien wat er gebeurt.”

“Oké,” zei Wilhelmus, “ik begrijp het. Ik ga nog één keer voor jullie aan de slag. Vanavond hebben jullie allemaal een caravan.”

Het Plastic Tijdperk

Aandachtig luisterden de jonge chimpansees naar de les van meester Apius. Vandaag ging het over de evolutie van de na-apen, of ‘mensen’, zoals ze zichzelf noemden.

“De mensen delen hun geschiedenis in aan de hand van de materialen die ze gebruikten”, legde hij uit. “Het Stenen Tijdperk is de periode waarin de mensen zich van ons afzonderden. In die tijd begonnen ze stenen te bewerken tot bijlen, speerpunten en messen.

In het Bronzen Tijdperk, vanaf 5000 voor Darwin, maakten ze gereedschappen, wapens en sieraden van brons. Hierna volgden de IJzertijd en de Gouden Eeuw.

Tegenwoordig leven de na-apen in het Plastic Tijdperk. Aangezien ze niet langer afhankelijk willen zijn van wat de aarde voortbrengt, maken ze nu kunststoffen. Dit plastic heeft volgens hen duidelijke voordelen boven metaal: het is goedkoper (gunstig voor de omzet van hun fabrikanten) en het breekt en scheurt veel sneller (dat is ook gunstig voor de omzet van hun fabrikanten). Maar het vervuult bodem, water en atmosfeer.”

De aapjes knikten. De nadelen ervoeren ze dagelijks. “Dan heb ik tenslotte nog een verrassing voor jullie”, zei de meester. “Morgen gaan we op excursie. Dan wil ik met jullie een aantal na-apen van dichtbij bekijken, in de Mensenheul.”

Er steeg een luid gejuich op in de klas.

“De eerste na-apen,” begon meester Apius zijn verhaal in de mensentuin, “noemen wij de A- of Aardgeneratie. Zij leidden een bestaan als boeren, vissers en jagers en waren voor hun bestaan afhankelijk van wat de aarde opleverde.”

De jonge chimpansees keken nieuwsgierig door het hek naar de wezens op de Mensenheul. De meeste zaten apathisch op de rotsen met een plastic apparaatje in hun hand.

“Eeuwen later begonnen ze hutten en huizen te bouwen en wegen aan te leggen. Deze mensen duiden we aan als de B- of Bouwgeneratie.

Toen alles was volgebouwd, vonden ze de computer uit. Dit ding moest werkzaamheden verrichten waarin de na-aap zelf geen zin meer had. Het maakte de mens tot de gemakzuchtige C- of Computergeneratie. Met dit apparaat zoeken mensen zelfs hun partners uit. ‘Daten’ noemen ze dat. En als ze willen weten wat voor weer het is, gaan ze niet naar buiten, maar kijken ze op hun beeldscherm.”

De aapjes lachten smakelijk. Wonderlijke wezens, die mensen!

“Bekijk ze maar goed. Links zit een oudere dame. Let eens op haar kleding. Mensen hebben geen beschermende vacht, dus ze hullen zich in verschillende soorten plastic: acryl en polyester. Namaakvachten, waarin je vreselijk gaat zweten.

Daarom kunnen ze ook nooit twee dagen achter elkaar hetzelfde dragen. Naast die dame staat een man te gapen. Als je goed kijkt, kun je zien dat hij plastic tanden heeft. Gooi maar eens een appel naar hem toe, of een handje pinda's, dan zul je zien dat hij die niet kan bijten. Veel mensen op de rots kunnen ook niet goed zien of horen. Daarom dragen ze plastic brillen en hoorapparaten. De oudere exemplaren kunnen vaak niet meer rechtop lopen. Dan gebruiken ze een karretje. Ook daarin is veel plastic verwerkt.

Wat jullie niet kunnen zien, is dat deze mensen van binnen ook vol kunststof zitten. Ze hebben plastic heupen, knieën en ellenbogen, en de wijfjes vaak ook nog plastic borstvullingen. Alsof je daarvan aantrekkelijker wordt!”

De jonge chimpansees schaterden het uit. Meester Apius kon zo humoristisch vertellen!

“Jullie zullen begrijpen dat al dat plastic niet bijdraagt aan hun gezondheid”, besloot meester Apius. “Het lijkt er dan ook op dat de mensheid over haar hoogtepunt heen is. De soort zoals we die nu zien, noemen we dan ook de D-generatie. Rekenen kunnen ze niet meer. Schrijven gaat hen steeds slechter af. Voor kennis vertrouwen ze op hun computers. Bewegen doen ze nauwelijks. Nee, de na-apen zullen het niet lang meer maken. Eén stroomstoring en ze zijn uitgeschakeld. De toekomst is aan ons chimpansees. Het duurt nog wel een paar decennia, maar we ontwikkelen

ons snel. Ik herinner jullie aan het evangelie van Darwin. Hij toonde tweehonderd jaar geleden al aan dat zwakke exemplaren altijd het loodje leggen. ‘Survival of the fittest’ noemde hij dat.”

“Mogen we ze voeren?”, vroeg een klein aapje.

“Ja, dat mag”, zei meester Apius. “Maar gebruik niet je boterhammen. Daarvoor komen ze niet van de rots. Kijk, ik heb plastic zakjes met chips bij me. Daar zijn ze dol op.”

De arme timmerman

Er was eens een timmerman die zijn baan kwijtraakte. Een economische crisis teisterde het land, waardoor niemand nog geld had om een huis te laten bouwen. Met tegenzin moest zijn baas hem ontslaan, want hij was een uitstekend vakman.

De volgende ochtend ging hij naar de bibliotheek om de personeelsadvertenties in alle kranten te lezen. Helaas zocht niemand een bouwvakker.

“Misschien moet je wat aan de weg gaan timmeren”, zei zijn vrouw.

“Dat is een goed idee”, zei de timmerman. Hij haalde een stapel planken uit zijn schuur, pakte een zaag, een hamer en wat spijkers en begon zijn kunsten langs de weg te demonstreren. Hij timmerde een picknicktafel, een hondenhok en een duiventil in elkaar, maar niemand toonde belangstelling.

“Dan moet ik maar een uitkering aanvragen”, zuchtte hij.

Hij trok nette kleren aan en fietste naar bureau Cratie.

“Ik heb mijn baan verloren”, legde hij uit. “Ik wil me laten inschrijven als werkloze.”

“Dan krijgt u van mij een stapeltje formulieren”, zei de receptionist.

“Een stapeltje?”, vroeg de timmerman benauwd.

“Dertien in totaal”, zei de baliemedewerker. “Dat kan geen probleem zijn. U bent gemotiveerd en u hebt alle tijd.”

De timmerman knikte, boog zijn hoofd en vertrok.

Toen hij drie formulieren had ingevuld, voelde hij hoofdpijn opkomen. Als handwerksman was hij al dat denkwerk niet gewend en dat wreekte zich.

“Dat wordt wat”, zei hij. “Ik moet er nog tien.”

“Misschien moet je even bij de dokter langsgaan”, adviseerde zijn vrouw. “Werken met hoofdpijn is niet gezond.”

De arts luisterde aandachtig naar het verhaal van de bouwvakker.

“Daar heb ik wel iets voor”, stelde hij hem gerust.

“Koppijnweg. Driemaal daags een pilletje, zolang u met de formulieren bezig bent. Daar komt u de week wel mee door.”

De timmerman bedankte de medicus hartelijk en fietste opgelucht naar huis.

Een uur nadat hij de eerste pil had ingenomen, werd hij door misselijkheid overmand.

“Verdorie”, mopperde hij. “Zo komt die papierwinkel nooit klaar.”

Eten kon hij niet en hij was genoodzaakt zijn bed op te zoeken.

De volgende ochtend ging hij opnieuw bij zijn huisarts langs.

“Misselijk?”, vroeg deze meelevend. “Ach, wat vervelend. Dat moet een bijwerking zijn van de Koppijnweg. Hoe is het met je hoofd?”

“Goed”, meldde de timmerman.

“Mooi”, zei de arts. “Koppijnweg werkt altijd.

Gewoon blijven slikken en tegen de misselijkheid krijg je van mij een doosje Antikots.”

Vol vertrouwen slikte de timmerman ook dit medicijn. Helaas werd hij al snel zo duizelig dat hij het invulwerk moest staken. De rest van de dag lag hij in bed, vastbesloten om de volgende dag opnieuw zijn arts te bezoeken.

Deze hoorde hem nogmaals aandachtig aan.

“Bijwerking van de Antikots”, was zijn diagnose. “Tja, zo zitten die middelen in elkaar. Geen werking zonder bijwerking. Maar gelukkig zijn die duizelingen eenvoudig te verhelpen met Duizelex. Driemaal daags twee capsules en je bent weer fit.”

Toen de timmerman de eerste dosis Duizelex had ingenomen, kreeg hij een migraineaanval.

Zijn vrouw belde de arts, omdat hij zelf niet in staat was naar de praktijk te gaan.

“Ik kom wel even langs”, beloofde de medicus.

“Die Duizelex werkt perfect, maar hoofdpijn kan een hinderlijk neveneffect zijn. Misschien moeten we de dosis Koppijnweg wat verhogen.”

Hoe het verder ging? Ach, de dokter bleef braaf medicijnen voorschrijven. Met de timmerman ging het bergafwaarts. En de pillenfabrikant leefde nog lang en gelukkig.

De speculaasbakker

Er was eens een bakker die heerlijke speculaas maakte. Fijnproevers kwamen van heinde en verre naar zijn zaak om deze delicatessen te bemachtigen. Nu was de bakker een echte Hollander: hij was gek op geld. Hij zond dan ook op middelen om zijn omzet te verhogen. “Het oog wil ook wat”, grijnsde hij. Voortaan verpakte hij zijn poppen niet meer in plastic zakken, maar in dozen, met een fraaie foto van de lekkernij op het deksel.

De dozen kostten een euro per stuk en hij zag zich dus genoodzaakt om de prijs van een pop van € 7,99 naar € 9,99 te verhogen. Voor zijn klantenkring bleek dit geen bezwaar. Als ze de dozen in de etalage zagen, liep het water hen in de mond. Binnen enkele weken was zijn omzet verdubbeld. Zijn koopmansgeest gaf hem in dat hij best iets op de ingrediënten kon bezuinigen. Als hij de kostprijs per pop kon halveren, zou dit de inkomsten aanmerkelijk vergroten.

Om te beginnen maakte hij de poppen wat kleiner. Aangezien ze door de doos aan het zicht werden onttrokken, was dit geen probleem. Het aantal amandelen, op de foto zo'n veertig, verminderde hij tot vijf. De kruiden die hij aan zijn product toevoegde, verving hij door goedkope chemicaliën. De hoeveelheid roomboter die hij gebruikte, reduceerde hij tot tien procent. Bakkersvet deed de rest.

De verkoop leed er niet onder. Blijkbaar was de smaak van zijn klanten niet zo verfijnd dat zij het verschil merkten.

Aangespoord door dit succes, paste hij de tekst op de dozen aan. ‘Met echte roomboter’ liet hij erop drukken, ook al was dit per pop nog slechts een minuscuul klontje. ‘Zoals grootmoeder ze maakte’ voegde hij eraan toe. Dit was niet bezijden de waarheid, omdat zijn oma vroeger ook een oven had gebruikt.

De pakkende tekst en de glossy foto op de dozen stimuleerden de verkoop enorm. Het leek de mensen nauwelijks meer te interesseren wat er onder de luxe verpakking schuilging. Steeds vaker kocht het publiek poppen om ze aan familie en vrienden uit te delen. Zo had je voor een tientje een cadeau met een uitstraling van het dubbele bedrag.

De bakker beseftte dat zijn specialiteit niet langer de speculaas was, maar de verpakking. Buitenlandse toeristen begonnen om lege dozen te vragen, die ze – met het oudhollands aandoende lettertype – als souvenir mee naar huis namen. Hij begon de lege dozen voor € 9,99 per stuk aan te bieden en verkocht er al snel meer dan hij ooit mét pop had kunnen slijten.

Helaas vergat hij octrooi op zijn verpakking aan te vragen. Slimme middenstanders in de regio kopieerden zijn product en boden het aan voor twee euro minder.

Zijn omzet daalde snel. Maar opnieuw bood zijn

vindingrijkheid uitkomst. Ook hij liet de prijs zakken tot € 7,99. Maar bij hem kreeg de klant er voortaan een speculaaspopje van honderd gram bij cadeau.

Opnieuw werd hij marktleider, tot de concurrentie gratis fabriekspopjes van honderdvijftig gram ging verstrekken.

De koekenbakker begreep dat het tijd werd voor een drastische ingreep. Hij hervatte zijn oude ambacht en bakte in één nacht vijfhonderd grote poppen, zoals hij ze vroeger maakte. Op een affiche schreef hij in dikke viltstiftletters een pakkende tekst: “Oudhollandse speculaaspoppen voor slechts € 7,99”. Uiteraard verpakte hij ze niet in dozen, maar in grote plastic zakken: het publiek moest door de aanblik van de lekkernij tot koop worden verlokt.

Het was november, de tijd van het jaar waarin mensen behoefte gaan voelen aan kaneel- en kruidnagelwaren. De feestdagen waren in aantocht en de snoepzucht van het winkelende publiek werd geprikkeld. De speculaaspoppen vonden dan ook gretig aftrek.

De bakker wreef in zijn handen, maar tevreden was hij nog niet. Opnieuw peinsde hij over trucs om zijn omzet te verhogen. Misschien moest hij de plastic zakken vervangen door een aantrekkelijker verpakking ....

Selfie

Er was eens een doodgewoon meisje van een jaar of veertien. Ze heette Selfie en ze keek elke dag twee uur tv, drie uur naar haar telefoon en vier uur in de spiegel. Ze was slim genoeg om het VWO te doen. Maar omdat het haar ambitie was om zonder inspanning een diploma te behalen, zat ze op het VMBO.

Ze had gekozen voor het Asterixcollege, een school waar het kind centraal stond en de leerstof voornamelijk in de vorm van stripverhalen werd aangeboden. De lessen moesten vooral leuk zijn, om te voorkomen dat klassen gingen klieren. Ook werd de leerlingen veel inspraak gegund. Na elke lesdag konden ze via een app aangeven op welke punten hun docenten tekort waren geschoten en hun adviezen meegeven om hun leven te beteren.

Op een dag kwam Selfie humeurig thuis.

“Morgen heb ik een wiskundetoets”, mokte ze tegen haar moeder. “Dan ben ik dus ziek. Ik zal een briefje schrijven, maar ik heb wel je handtekening nodig.”

“Je zult die toets toch een keer moeten maken”, zei haar moeder.

“Weet ik ook wel”, zei Selfie kribbig. “Maar eerst wil ik de opgaven zien. En met een beetje geluk krijg ik dezelfde toets.”

“En dan ga je morgen thuis leren?”